

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovoljivo pošilja naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna Tiskarna“ telefon št. 85.

Izstop narodno-naprednih poslancev iz hrvatsko-slovenskega kluba.

Goriški državni poslanec gosp. Oskar Gaberšček se je pridružil kranjskim naprednim poslancem, gg. dr. Ferjančiču, Plantanu in dr. Tavčarju ter je podpisal skupno izjavo o izstopu iz hrvatsko-slovenskega kluba.

So že zopet tu!

II.

Druga pesem se nam je zapela v tržaški „Edinosti“. „Sine ire et studio“, kakor je to navadno. Vstal je prerok, kakor navadno, mož je iz rodu mislecev, kakor navadno, in po razorani brazdi je z bogato svojo roko razsejal nekoliko misli — samega zlatega zrna, kakor navadno — in slovenska piščeta ste vabljeni, da pobereite s svojim klunčkom zrno za zrnem!

V drugem pa zlate te misli — čisto kakor navadno — niso sistematično vrejene, tudi se ne pretendira, da se je povedalo kaj novega, kaj originalnega. In res, kakor navadno, povedalo se ni nič novega, nič originalnega. Pač pa „prihaja vse iz srca, vdanega svojemu narodu“, iz srca, v katerem — to se povdarja z povzdignjeno glavo — plamti ljubezen do tega naroda. Na pa, ko čitamo to zastarelo, obrabljeno avtodidaktovstvo, ali bolje avtoignorantstvo, nas boli glava, kakor da smo štirinajst dni nepretrgoma sedeli v Vencajzovi gostilni ter se zalivali z ožveplanim petijotom.

Glavni namen najnovejšega napada „Edinosti“ tiči v „misli“, da mora slovensko posvetno razumnštvo omajiti destruktivno početje glasila narodne napredne stranke, to je „Slovenskega Naroda“. In „Edinost“, koji nismo dali nikakega povoda, da se je zopet zakadila v nas, morala je ve-

deti, da mi njene vroče godlje ne bomo molče požrli, in da se pred njenimi frazami ne bomo stisnili k zemlji, kakor se stisne zajec v deteljo, ko se mu približuje lovski pes. „Edinost“ pa je morala dalje tudi vedeti, da doposlane ji „misli“ ne bodo ničesar drugega dosegle, nego, da se vname med njo in nami nekdanja, neprijetna polemika, o koji smo mislili, da je vsaj za nekaj let pokopana. Ker pa je tržaška tovaršica bojno sekiró čez noč izkopala, nam tudi prav! In zategadej ji bodi tukaj, in s staro odločnostjo, povedano, da ne bomo prenašali, da bi ona megalomanijski svoj nosiček vtikala v razmere narodno napredne stranke na Kranjskem. Njeno destruktivno početje na tem polju pobijati hočemo s kolom, če treba tudi s krampom. To si zapišite v spomin, gospodje v Trstu, v tem pogledu ni mogoč nikak kompromis, nikaka popustljivost! V tem oziru je jedna in ista, če dobivate svoje „misli“ tudi iz Ljubljane, in bodi si, da je tem „mislim“ priložena tudi znana vizitnica. Do sedaj s to vizitnico niste ničesar dosegli, dasi ste se prav pošteno trudili, zanesti razdvoj v vrste naše stranke. Dosti o tem!

Prej pa, kot prestopimo k pisru neznanega in vendar znanega „misleca“, moramo razložiti razloge, ki nas vodijo, ko za leto 1901 z večjo odločnostjo, kakor kdaj, zavračamo vsako intervencijo — tržaške „Edinosti“. Z odločnostjo, in brez vsacega pardona! Prej smo včasih še prenesli to in ono vodenó šalo tržaške „Edinosti“, letos se pa zahvaljujemo za take šale, s hvaležnostjo, in če treba tudi z robatostjo!

Razlogi za naše postopanje so priprosti in lahko umljivi.

Priprosti in lahko umljivi! Leto 1901 bode osodopolno za našo narodno napredno stranko. Stojimo neposredno pred volitvami v mestni zastop Ljubljanski, pri kojih se ima v treh razredih dopolniti 21 mandatov. Skoraj prav tako, kakor bi se volil ves mestni svet. Močna je naša stranka

v Ljubljani, — a treba se ji bo boriti na dve strani, in zategadej živeti mora v njenih vrstah najstrožja disciplina. Kaj pomenja za našo stranko pozicija v Ljubljani, o tem nam ni treba pisati. In ravno sedaj, ko se tako rekoč že podajamo v prevažni volilni Ljubljanski boj, ravno sedaj naroči si prijateljica „Edinost“ površnega človeka, kojega misli ne segajo niti od Šentjakobskega pa do čevljarskega mostu, da ji „v hitrici“ napiše nekaj plitvih fraz, ter jih vrže med svet, očitno v namenu, da bi kalil disciplino med ljubljanskim naprednim volilstvom. Takemu atentatu nasproti ne bi mogli ostati mirne krvi, in naj se je dotična krparija napravila v Trstu, še manj pa nam je to mogoče, ker vemo, da so se „misli“ rodile v Ljubljani, ter od tod v Trst doposlane! To je zavraten napad, kojega obsojamo s studom in gnevom!

V teku leta 1901 vršile se bodo dalje tudi volitve v deželni zbor. Da pri teh volitvah obdržimo vsaj sedanjó pozicijo to je življensko vprašanje za našo stranko, kar bi moral občutiti tudi zadnji politik med nami. In v tem letu, ko vidimo, kako se sklepajo klerikalne čete, v tem letu naj bi dopuščali, da bi tržaški ribarji s svojimi mrežami naše vode kalili? Nikdar ne!

Novi okrajni šolski nadzorniki na Kranjskem.

Na Kranjskem so imenovani za prihodnjo funkcijsko dobo novi okrajni šolski nadzorniki. Toda ni popolnoma pravilno, če pravimo, da so imenovani novi nadzorniki, zakaj gospodje, katerim je poverjen nadzorniški posel, so bili že doslej nadzorniki, le g. vadniški učitelj Anton Maier je nov.

Priznati moramo brez laskanja, da so možje, ki bodo odslej nadzorovali naše šole, večši šolniki, ki jih je mnogoletna praksa izučila in seznanila s bistvom ljudskega šolstva ter z dolžnostmi in pravicami učiteljstva. Vendar se nam zdi umestno, da izpregovorimo dve, tri ob tej priliki, ko

prevzemajo naši okrajni šolski nadzorniki svoje funkcije.

Okrajni šolski nadzornik, ki hoče vestno in natančno izvrševati svoj posel, ima vedno obilo dela, in to zlasti na Kranjskem, ko ima vsak posameznik nadzorovati po več okrajev, kar je po nekod (n. pr. v črnomelj-akem, litijakem, krškem, novomeškem in kočevskem okraju) tem napornejše opravilo, ker primanjkuje pripravnih in ugodnih prometnih sredstev. Vrh tega je treba povdarjati, da onemogočuje našim nadzornikom uspešno nadzorovanje vedno tičanje v pisarnici, kjer zavzemajo dolgočasna mesta birokratov ter z reševanjem raznih aktov ubijejo toliko zlatega časa. Šolstvo je bilo že od nekdanj šolski upravi deveta briga, zatorej mora opravljati c. kr. okrajni šolski nadzornik službo nadzornika in pisarja ter premnogokrat poseči gospodu okrajnemu glavarju pod pazduho, da ne omaga spricho preobilih poslov.

Vsak okrajni šolski nadzornik bi moral imeti svojega uradnika in bi moral biti sam svoj gospodar v svojem uradu! Prvo morajo zahtevati naši nadzorniki najodločnejše do drugega pa se morajo z neizprosno energijo čim prej dokopati.

Nadzorniški posel je vzvišen, važen in odgovoren. Vzvišen zato, ker se ozira k nadzorniku učiteljstvo zaupno in udano, ker izreka njegova beseda sodbo o sposobnosti učiteljevi; važen zato, ker je od njega jako odvisno uspevanje šolstva, razširjanje in ustanavljanje šol, in odgovoren zato, ker je vzvišen in važen.

Prepričani smo, da se zavedajo naši nadzorniki svoje naloge, a pričakujemo tudi z vso gotovostjo, da se ne bodo prevzeli na svojih mestih. Okrajni šolski nadzornik ne sme gledati preko ram z visokega svojega stališča na podrejeno mu učiteljstvo, nego on mora mnogokrat med učiteljstvo, da ga izpozna, da čuje njegove želje in potrebe, da presodi to, kar zavira napredek šolstva, ter da podpira učiteljstvo z vsemi svojimi silami v težavnem njegovem poslu. Naši okrajni šolski nadzorniki ne

LISTEK.

Na veliki petek.

Hrvatski spisal Ksaver Šandor Gjalski.
(Konec.)

Pred solnčnim zahodom se je odločil starec, da pojde k božjemu grobu v najbližnjo župnijsko cerkev. Malo oigande se je kradoma plazilo za njim in za dečkom. Prav pred cerkvijo jo je zapazil fantič in ni maral, da bi šla z njima v cerkev; toda slepec ga je vzmerjal ter svečano pozval oigande seboj. V cerkvi je bilo temno, samo tam od stranskega oltarja se je svetilo sijajno v mnogih barvah. V izdolbini pod oltarjem je opazilo dekletce mej cvetjem in mej krasnimi vsakovrstnimi lučmi golega mrtveca od kamna, ali od česa, s trnovo krono na glavi.

Kakor deček in z njegovo pomočjo tudi slepec, tako je pokleknila pred razpelom, katero je bilo na stopnicah pred oltarjem in nad božjim grobom ter začela poljubljati kip Križanega. Slepec in deček sta jela moliti — skoraj z glasnim šepetom. Oigande ni znalo teh molitev in ni razumelo, čemu in kaj se razgovarjata starec in deček. Nu, pripovedovanje starčovo v gozdu se jej je sedaj še bolj živo

stavilo pred dušo in sedaj je bolj in bolj razumevala vso pripoved o mukah našega gospoda Jezusa Kristusa in o sreči, katera čaka siromake v kraljestvu „onega sveta“. Iz poltme so štreli na vseh straneh cerkve pozlačene suknje svetnikov, zlati kolobarji okoli njih glav, na velikem oltarju se je lesketala svila — in ciganska sirotica je bila občarana od lepote in od sijaja, kate-rega je videla. A ni se mogla vzdržati na istem mestu. Slepec in deček pa sta vedno molila ter nista pazila na ničesar drugega. Dekletce se je kradoma oddaljilo od tod, lazilo je po temnih kotih cerkve, a njegovega odhoda ni opazil nihče.

Mej tem se je povsem zvečerilo. Prišel je cerkovnik, da zapre cerkev. Spodil je slepca z dečkom ter zaklenil cerkev. Slepec in fantič sta bržčas mislila, da je oigande že odšlo, ali pa se nista spomnila deteta, in tako se je dogodilo, da je ostal otrok v cerkvi.

A deklica ni opazila, da je sama v cerkvi, ter da je cerkev zaprta. Plazila se je in pomikala od oltarja do oltarja, vedno v mislih, kako lepo bode v nebeškem kraljestvu, da tam ne bo treba letati za vozovi ter prosjati krajcarjev, a tudi lakote ne bo trpela, ker tam so vsi dobri, vsi se ljubijo, in nihče ne skriva ničesar pred drugim — vsi imajo in si dajó vse.

Oj kako divne slike so se dvigale sedaj pred deklico! A vendar je občutila, da je zelo onemogla od truda in glada. Tudi mrzaj jo je začel mučiti. Zato se privleče tja do božjega groba, kjer so gorele sveče in svetilke in ob plamenih si je grela prstke. Od utrujenosti sede na prvo stopnjico, a ker jej je bilo predaleč do plamenov in do razgretih svetilk, pomaknila se je višje k Jezusu, bližje grobu. In detetu je postalo nekako neizrečno prijetno in mило. Počasi se je iztegnilo in nevedé nagnilo glavico ter jo položilo baš h glavi Jezusovega kipa, da sta se jima lici dotikali. Od prijetnosti so se otroku zatvorile oči, a ročice so objele rame Jezusovega kipa.

Nakrat pa ni bilo več tako. Še je cerkev in zopet ne. Nekam razširjena je, mnogo in mnogo večja — skoro ni videti nje skrajnih zidov, kakor se tudi ne vidijo kraji kakega pašnika. A sijajna je in divno lepa, kamorkoli pogledaš, povsod je zelena, kakor v gozdu. In v njej so zrasla različna drevesca, a na drevescih visé prekrasna, debela jabolka, rumena in zelena. Tudi slive so tu, kamor le seže oko — in celo koruza, že pečene koruze. Dete se je tega silno veselilo ter hotelo sedeti po enem storžu. Toda v istem trenutku je opazilo tam daleč pred seboj, baš pod poldnevnim solncem, visok križ, ki je bil mnogo višji,

nego je križ pred cerkvijo ali križ na oltarju. A na križu je visel Jezus — prav tako kakor je pripovedoval starec-slepec. Dekletce je pozabilo na svoj storž, pozabilo je povsem tudi na glad, moglo ni drugače, kakor da je gledalo na križ in na Jezusa. V obraz se mu je zdel nekako znan. Dolgi črni lasje in dolga črna brada ter svitle oči črne barve, zdelo se jej je, da je vse to že videla nekje. In okrog križa je bilo mnogo, mnogo ljudstva, Jezus pa je gledal samo nanjo ter jo klical k sebi. A mimo nje so šli tudi drugi taki siromašni otroci k njemu. In tedaj jim je govoril, govoril tako, kakor je rekel starec-slepec. Obetal jim je, da ne bodo več trpeli glada in preganjanja, ne mraza, ne bede, da bodo vedno v njegovem kraljestvu, kjer raste svobodno jabolka, slive in koruza, in vse to bodo ameli trgati. In mej tem, ko je tako govoril, se je nabralo čim dalje več ljudi in siromakov okrog njega. A on je stopil s križa ter se umešal mej ljudi. Pa glej — tam je njen ded, dalje njen oče in poleg njega starec-slepec. Jezus pa je šel k njim ter se poljubljaj z njimi; zato pa jim tudi niso smeli ničesar orožniki z načelnikom, kateri so stali tam pod križem. A ko se je Jezus tako razgovarjal in objemal sirote, se je začelo čim dalje bolj svetliti. Ogroma cerkev je bila kakor v plamenu,

smejo biti naši državni pravdniki, nego morajo biti naši prijatelji, zagovorniki in podporniki.

Težko je biti dandanes učitelj. Kdor hoče izmed našega učiteljstva živeti, in če mu je dala neprevidnost božja družina, živiti to, ta ne sme samo do pičice natančno izpolnovati svojih dolžnosti, nego mora svoj svobodni čas uporabljati zato, da si prilaži kjerkoli kak priboljšek, sicer bi moral vzeti culo na ramo in po izgledu španskih tovarišev ustvarjati inteligenco med beraškim stanom.

Najtežji izmed vseh bojev, boj za obstanek, je zgrnil nad našimi glavami peneče valove. Ali v kljub temu, da nam brez prestanka trka beda na vrata, in da trohne naše prošnje za izboljšanje gnetnega našega stanja v katakombah pozabljenih aktov, ni pozabilo naše učiteljstvo svoje vzvišene naloge, temveč jo izvršuje z nekako neumljivo navdušenostjo, z nekako strastno gorečnostjo, ki mu izžrpa moči in mnogim izmed njega pomaga onkraj Lete prej, nego bi bil čas...

In kadar zaloti nadzornik učitelja z bledim obrazom in trudnimi očmi, mora vedeti, da je prečul noč v skrbeh in prebil dan v delu. Doli pod učilnico, tamkaj v ljubem, tihem, ponižnem stanovanju — če ga ima — se plazi žalostna žena Skrb, in glasno, kot brušeni noži ostro šume po stopnicah na učiteljevo uho kliče: „Panem, panem, panem!“

Naši nadzorniki pa morajo tudi vedeti, da smo danes stan, ki ga hoče ubiti najzagrizenejši sovražnik vzgoje in vede — klerikalizem. Ta pošast izteza svoje grabljive roke po naših šolah in tudi naše nadzornike bi zapodila k vragu, da nimamo državnega šolskega zakona, ki ga čuvamo kot zenico v očesu, in ki ga morajo čuvati naši nadzorniki tembolj, ker so poklicani za to!

Javna tajnost je, da dežujejo v okrajne šolske svete razna denunciranja in natolcevanja, laži in obrekovanja, ki izvirajo izmed vrst naših klerikalnih prijateljev. V takih slučajih se mora nadzornik odločno postaviti na stališče učiteljstva in brezobzirno zavrniti vse, kar sloni na sovraštvu in neresnici! Z učiteljstvu prijaznimi člani naših okrajnih šolskih svetov morajo tvoriti naši nadzorniki neizprosno stranko, ki se naj brez strahu postavi po robu vsakemu — pa najsi bo to sam okrajni glavar! — kadar je treba zagovarjati naše zahteve in pravice, našo poštenost in čast! Naši okrajni nadzorniki morajo vedeti, da so oni zaradi nas, a ne mi zaradi njih! (Konec prih.)

V Ljubljani, 5. aprila.

Nemiri in atentati v Rusiji.

Na dva ministra, Bogoljepova in Sipjagina, na višjega prokuratorja sv. sinoda, Pobjedonosceva in sedaj še na carja Nikolaja II. so se pripetili tokom jednega meseca atentati. V Rusiji vre prav opasno, tega ni možno tajiti. Vzroki nezadovoljnosti pa niso le med velikošolci, nego

v žarkem in toplem plamenu, vsa sijajna in prekrasna. Jezus pa je bil istotako obkrožen od takega ognja, mej tem ko je trgjal z dreves jabolka ter jih dajal revežem. Oh, — njej je dal prav eno najlepših jabolk.

In nakrat zopet ni več tako. Samo svitlo in jasno je povsod kakor prej. Samo nad njenim obrazom je tuj obraz, ki strašno upije in psuje; obleko trga ž nje, a zato jo peče, kakor žrjavica. Potem pa vidi tudi druge različne obraze, vidi mnogo rok s posodami, gleda, kako zlivajo vodo na plamen in ogenj, kateri je objel ves oltar in božji grob. A po nogah in stegnih jo režejo in grizejo velike bolečine.

Malo po malem je šele razumela, da v cerkvi gori, in da so prišli ljudje gasit ogenj. Iz njihovih besed in kletav je povzela, da dolže njo, da je povzročila ogenj. Došel je debel gospod. K njemu se je obrnila ona glava, ki je bila malo prej nad njo.

— Prava sreča, da sem šel pred počitkom iz hiše in sem hotel videti, kakšno vreme bo jutri. In na pragu svoje hiše sem opazil, kako silno se sveti cerkve. Takoj sem se spomnil, da je bil naš cerkovnik povabljen na vino in da se mu je zato zelo mudilo ter ni pogasil sveč poleg božjega groba. Hital sem k njemu — k

leže globoko med narodom in inteligenco, ki želi nujno reform v upravi in v vladnem sistemu. Zapadna kultura je postala tudi v Rusiji močna ter ne mara več prenašati vezij absolutizma, knute in Sibirije. „Daily Telegraph“ poroča iz Peterburga, da se je ruski tajni policiji posrečilo, razkriti osrednji odbor revolucionarjev. Do tično hišo je policija zasedla ponoči. Osebe v tistem poslopju pa so streljale z revolverji ter ranile več častnikov in redarjev. Vendar so bili vojniki in policijisti močnejši ter so zaprli 72 zarotnikov (?). V hiši je bila tajna tiskarna, ki je izdelovala revolucionarne oklice in pozive. Stavile pa so te oklice — dijakinje! Angleški listi trdijo, da je radi političnih stvari in nemirov zaprtih že nad 3000 oseb. Seveda angleškim listom ni dosti verjeti.

Politične in ladijevne demonstracije v Toulonu.

Govorice, da se snuje nova politična konstelacija, da je trozveza v nevarnosti, da raspade, in da se Italija pridruži Franciji, te govornice nočejo potihnuti. Te dni sta imela v Veroni nemški kancelar grof Bülow in italijanski ministrski predsednik sestanek, pri katerem je bil tudi nemški poslanik na dunajskem dvoru, knez Eulenburg. Listi trdijo, da se je šlo radi agrarne carine, katero hoče Bülow zvišati, kar Italiji ni ugodno. Morda se je torej na tem sestanku dogovorila nova trgovinska pogodba, ki bo trozvezi ugodna ali neugodna. Vsekakor imata Zanardelli in italijanski zunanji minister Prinetti težanje po emancipaciji od trozveze, ki je za Italijo predraga. V kratkem že se pokaže, ali ima sestanek italijanskega ladijevja s francoskim v luki Toulon le značaj prijateljskega pozdrava ali političnega pobratovanja. Vršile se bodo ondi velike svečanosti. Nekaj ruskih oklopnih ladij, ki so pod poveljstvom admirala Birileva, je na povabilo francoske vlade tudi došlo v Toulon. Častniki so bili povabila na svečanosti že sprejeli, ko je prišlo iz Peterburga povelje, da mora rusko ladijevo luko Toulon takoj zapustiti tako dolgo, kolikor časa se boče ondi mudilo italijansko ladijevo. Ta dogodek je vsekakor jako čuden, presenetljiv. Med zunanjsima ministroma Francije in Rusije so nastale že prej nesporazumljenja, radi katerih je bil ruski vojaški atašé, polkovnik Muravjev poklican iz Pariza. Ruski poslanik Urusov baje s kabineto Waldeck-Rousseau in z vladajočim sistemom ni zadovoljen ter simpatizira z monarhisti. Razmerje med Francijo in Rusijo se je baje ohladilo, zato pa Rusija noče prisostvovati bratimljenju Francije z Italijo. Rusija je s svojo odpovedjo vsekakor razbila namen italijanskega in francoskega ministrstva, da bi se v Toulonu demonstrirala nova trozveza. Rusija noče delati nikjer gole štafaze. Gotovo pa ji ni prav nič za zvezo z lačno Italijo.

Vojna v Južni Afriki.

Buri so dosegli zopet uspeh! Iz Naauwpoorta poročajo, da so Buri pri Sandriftu presenetili angleški oddelek, ga obkolili ter ga prisilili, da se je udal. Pri tem so ubili

sreči so bili ključni pri cerkovnikovi ženi — pa sem mogel tako naravnost v cerkev. In imel sem kaj gledati. Božji grob ves v plamenu — istotako tudi oltar — a na stopnicah oltarja je ležalo in spavalo ciganca. A spalo je — moj Bog — kakor zaklano! Zaspalo je — ter bržčas z nogo prevrnilo svečnik — unel se je zastor in tako dalje. A dim — vse je bilo v strašnem dimu! Da nisem prišel oni čas, bi bilo dete zgorelo.

— Hm, zanje ne bi bilo baš napak niti škoda. Došlo je to pravo lopovče, da bi kradlo — pa je zaspalo — in — evo povzročilo ogenj — o kaka škoda — prav ta oltar je bil najlepši in najbogatejši! — je odvrnil debeli prišlec.

— Čital sem časopise in sem se ves uglobil vanje — v njih je članek o velikem petku — o znamenitosti tega dne — o temeljnih vere in o zapovedi, naj ljubimo svojega bližnjega — prekrasno je to — lahko bi bilo iz tega sestaviti propoved — in glej, tedaj sem začul sunaj vrišč. In tako — evo me tu!

— Treba bo, da zvežemo to ciganco ter ga pošljemo oblastvu. Nedvomno se je nameraval tu kak sločin. Da — seveda — danes sem čul, da so s jutraj ujeli tam v bližnji občini cigane radi kraje. Konje so kradli. Mogoče, da so tudi v cerkvi kaj

angleškega častnika in ranili pet angleških vojakov. Ko so jim vzeli orožje in streljivo so jih zopet izpustili. — Mirovnega posredovalca Meyerja de Koch so Buri 12. febr. v Belfastu radi veleizdajstva obsodili na smrt ter ga ustrelili. Angleški vojni urad je naznanil, da se odpošlje početkom prihodnjega meseca še šest bataljonov milice v Južno Afriko. Parnik „Zaire“ je došel s 317 Buri 3. t. m. v Lissabono. V londonskem „Daily Mailu“ opisal je neki „poučenec“ stanje v Južni Afriki bivajočih Angležev takole: Povedati hočem samo, kaj šepejo oni naši častniki, ki se vračajo, potrti na duši in telesu z bojnega gledališča. Ti trdijo in če je to resnica, bomo nekoga dne gledali takemu položaju v oči, ko bo naša južnoafričanska armada skoraj na koncu svoje moči. Njen pogum, njen odpor, njena vztrajnost — vse je izginilo. Vedni apeli na energijo najboljših, ki so vedno isti, to brezcilno zasledovanje kakor senca izginjajočega sovražnika, to neprestano vznemirjanje, ki ne preneha ne ponoči ne podnevi, je kapital živcev junaške armade docela uničilo. Ako pravite, da kažejo liste izgub, da angleška armada pobije več nasprotnikov kakor izgubi sama moštva, se vam odgovarja, da v skoraj vsak dan vršiš se bojih skoraj nikdar ni ubit noben Bur. Cenzura skrbi le za to, da se širijo dobre vesti, slabe pa zatira.

Dogodki na Kitajskem.

Kako je s pogodbo radi Mandžurije, še danes ni docela jasno. Razširjajo se razne vesti, zlasti pa dva izreka Lihungčanga. Poročevalcu lista „Times“ je baje dejal, da pogodba še ni podpisana, a se gotovo podpisuje, ker je Rusija jedina vlast, katere se mora bati Kitajska, in ker dobi tako za dvajset let mir. „Morning Post“ pa poroča, da je Lihungčang sporočil kitajskim uradnikom, da je pogodba že podpisana, ter da se cesar bodoči mesec vrne v Pekin. Kje je resnica, je težko reči. Japonska se je baje odločno postavila proti taki pogodbi ter to svoje nasprotstvo sporočila tudi v Peterburg in v Pekin. Tudi Amerika je porabila ves svoj vpliv za to, da bi se pogodba ne podpisala. Rusija je baje Japonsko rezko zavrnila, da nima pravica vtikati se v njena pogajanja s Kitajsko. Ko se pogajanja dovršijo, bo Rusija sporočila pogodbo vsem vlastim ter posamezne točke eventualno še izpremenila. Japonska glasila pa že pišejo, da je možno, da nastane radi Mandžurije še vojna z Rusijo. — Iz Tientsina poročajo, da se je 7 km severno Tientsina pojavilo 31. marca 1000 roparjev, katere je stotnja nemških vojakov naskočila in pobila. „Kölnische Ztg.“ poroča, da je bilo nedavno v Čengtinfu (južnozahodno Paotinfu) več kristijanov pomorjenih. Kolona francoskega generala Bailloida je odšla z vlakom tja. Na Kitajskem še vedno ni redu; roparske in boksarske tolpe se potikajo po cesarstvu in masakra kristijanov niso redki. Mednarodna vojska pa čaka mirovnega sklepa, o katerem je zopet vse tiho. Kitajski nemiri bodo za evropske države — tudi za našo! — prebiti dragi!

nameravali, ker je moral gospod župnik v mesto po sveto olje. Na to so računali lopovi. Držite dete, da bomo vsaj vse izvedeli!

Dekletce je razumelo besede debelega gospoda, in velik strah mu je objel vso dušo. Dasi je trpelo grozne muke od opekline na nogi in stegnu, se je vendar dvignilo ter hotelo iz cerkve. Toda debeli gospod — zlovoljen tudi zato, ker se je moral postiti — je opazil kretnjo ciganka in dasi je bil okoren, je vendar v svoji veliki žalosti in jezi skočil k detetu ter ga zadržal s svojimi silnimi rokami.

Dekletce se je hotelo osvoboditi, spustilo se je na tla, in ne pažeč na žrjavico se je oprijelo Jezusovega kipa v grobu. V nepopisnem strahu je detetu nedostalo prave zavednosti, zdelo se mu je, da je tam zopet veliki križ z Jezusom in da ga dviga Gospod k sebi na križ. Ali kakor da bi segle debele in težke roke onega gospoda tudi tja, se je dete zopet zvijalo v strahu. Žalosten krik je napolnil cerkev. Malo cigance se je iztegnilo daleč tja — Jezus ga je vzel k sebi — bilo je mrtvo.

Debeli gospod ni opazil tega. Spomnil se je, da še ni dodal članka o religiji ljubezni do bližnjega, in je hital domov.

Dopisi.

S Slapa pri Vipavi, 4. aprila. Pri občnem zboru „Slapenske posojilnice v Vipavi“ bili so dne 28. marca t. l. soglasno izvoljeni v nadzorstvo gg.: Ivan Nosan, c. kr. deželni sodni svetnik (predsednik); Ivan Božič, deželni poslanec in župan v Podragi (podpredsednik); Ivan Premru, trgovec v Št. Vidu; Anton Prhavec, posestnik in gostilničar v Vipavi, in Anton Volk, posestnik v Velikem Polju. V načelstvo so bili izvoljeni gg.: Fran Punčuh, učitelj v Vipavi (načelnik); Alojzij Ferjančič, župan na Slapu (preglednik in načelnika namestnik); Anton Hrovatin, posestnik v Vipavi; Franc Kobalj, župan v Vrhpolji; Josip Volk, posestnik v Erzeltji; Andrej Ferjančič, posestnik v Sanaboru, in Fran Štokelj, posestnik na Planini. Knjigovodjo je imenovan g. R. Boltavzar, a zapisnikarjem g. A. Volk. Slapenska posojilnica je v poslednjem času jako napredovala, tako da jo smemo prištevati sedaj k najuglednejšim našim denarnim zavodom. Upati je pa, da bode ta zavod deloval v prihodnje še bolj izvrstno, ker so prišli v nadzorovalni odbor jako odlični vipavski rodoljubi. Z veseljem pozdravljamo izvolitev deželnega poslanca Ivana Božiča nadzornikom te posojilnice, ker znana nam je vsestranska delavnost tega rodoljuba. Dasiravno so ga svojeodobno klerikalci grdili pri volilcih, da je nasprotnik posojilništva, so vendar člani slapenske posojilnice izvolili g. Božiča v nadzorstvo ter s tem pokazali, da vedno ceniti zasluge g. Božiča, katere si je pridobil za slapensko posojilnico ter potrdili resnico, da je g. Božič podpiratelj dobro urejenih naših denarnih zavodov. Vipavski rodoljubi, podpirajte še nadalje ta denarni zavod, kakor dolejš, ker je v resnici vsega zaupanja vreden.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. aprila.

— Osebnosti. Prestavljeni so gg. učitelji: Peter Hriberšek iz Šmihela nad Piibergom v Celovec; A. Moro iz Črešenj v Loče; gdč. Em. Dell je nastavljen za učiteljico v Rožku. — Davčni kontrolor L. Gangeler je prestavljen iz Podkloštra v Stari Dvor. Na njegovo mesto pride g. J. Žvan iz Borovelj.

— Šusteršičeva žlindra pred sodiščem. Včeraj popoldne vršila se je vskliona razprava v zadevi dra. Šusteršiča proti g. županu Svetlinu. Kakor znano, bil je obtožen pred sodiščem v Kamniku popolnoma oproščen, na kar je obsojeni, oziroma tožeči dr. Šusteršič, vložil vsklik do ljubljanskega deželnega sodišča, pri nad-sodišču v Gradcu pa je z njemu lastno aroganco brzojavno zahteval disciplinarno preiskavo prvemu sodniku. Pri včerajšnji vsklionni razpravi bil je Svetlin zopet oproščen, dr. Šusteršič pa zopet obsojen. Obsojenega tožitelja zagovarjal je nesrečni dr. Brejec, ki je kot nebrojokrat anonisirani kazenski zagovornik postal že pravi doktor zguba. V Kamniku je ta dr. Brejec pred sodiščem izjavil, da se mora dr. Šusteršič ustreliti, ako bo Svetlin oproščen. Mi dru. Šusteršiču kaj tacega ne želimo, in vemo tudi, da se mož s črno svojo roko ne bo harikiral. Pač pa je mogoče, da se zopet brzojavno pritoži proti sodnikom, kar bi bilo želeto, ker bi ljubljanski sodniki na to doživeli ravno tako satisfakcijo, kakor jo je doživel kamniški sodnik, kojega je menil vsemogočni Šusteršič v žlici vode vtopiti. Jutri pričimo v ti zadevi obširneje poročilo.

— Velika veselica združenih ženskih podružnic sv. Cirila in Metoda, ki se bo vršila na belo nedeljo 14. aprila v „Narodnem domu“, obeta biti nekaj posebnega in lepega. Omenili smo že različne zanimivosti te zabave, ki naj poseže krepko pod pazduho naše šolske družbe. Danes omenjamo še, da bo sodelovala pri veselici meščanska godba, da bo oskrboval pevski del privatni pevski klub, in da bo nastopila naša velesimpatična pevka gdčna. Mira Dev. Glasbena in pevaka stran veselice bo vsekakor izborna. Tega dne pa bo funkcioniral tudi senzacionalni bioskop ter bodo prodajali Ribničan, Kočevac in Žid svojo robo in dovptje. Veselica bo izvestno jedna najlepših kar se jih je priredilo dolejš v Ljubljani.

— Slovanski gostje v Ljubljani. Na potu k ahodni slovanakih žurnalistov v Du-

brovniku se je ustavilo včeraj v Ljubljani več čeških in poljskih žurnalistov, ki so posetili tudi naše uredništvo. Tudi dva ruska časnikarja, med tema g. dr. D. Vergun, izdajatelj „Slavjanskega Vjeka“, sta se oglasila pri nas.

— VIII. menarodnega kongresa zoper alkoholizem, kateri se vrši od 9.—14. aprila na Dunaju, se udeležé kot zastopnika tukajšnjega knezoškofijskega ordinarijata g. Janez Savojic, stolni vikar in g. dr. J. Ev. Krek, profesor bogoslovja. Deželnega odbora delegat bode g. dr. J. Robida, ordinarij umobolnice na Studencah, kateri je prevzel tudi referat o razmerah alkoholizma na Kranjskem. Deželni odbor zastopala bodeta g. deželnovladni svetnik dr. Fr. Zupanc in gosp. dr. Danilo Majaron, odvetnik v Ljubljani.

— Električna železnica v Ljubljani. Tvrdka Siemens in Halske je pričela te dni s pokladanjem relsov za električno železnico in sicer ob cesarja Jožefa trgu od Perdanove hiše naprej po Vodnikovem trgu do cerkve sv. Nikolaja, pri St. Peterskem mostu itd. Na teh krajih so relsi do malega položeni za jeden tir in za izogiba-lišča, katerih jedno bo na Cesarja Jožefa trgu nasproti Mahrovega zavoda. Po praznikih se bodo dela energično nadaljevala tudi na drugih krajih.

— Gdč. Vela Nigrinova je dovršila s sijajnim uspehom svoje gostovanje v Zagrebu. Kot izborni kolesarico jo je kolesarsko društvo „Slovjen“ v Zagrebu izvolilo svojim častnim članom ter izročilo diplomo z velikim lovorjegovim vencem na odru. Gdč. Nigrinova je rodom Slovenka iz Ljubljane ter je bilo dvoje njenih sester svoj čas pri slovenskem odru angažiranih.

— Otvoritev prodajalnice surovinskega društva črevljarske obrtovalne zadruge v Ljubljani se je vršila dne 1. aprila t. l. ob 11. uri dopoldne v zadružnih prostorih na sv. Petra nasipu, ki so bili tem povodom tudi dostojno okrašeni z zelenjem in doprsnim kipom Nj. Veličanstva cesarjeviča Rudolfa. Že nekaj minut pred 11. uro je prišel Nj. ekselenca baron Hein v spremstvu vladnega tajnika g. Haasa. Takoj za njim je prišel mestni župan g. Iv. Hribar in tajnik trgovske in obrtniške zbornice, gosp. dr. Murnik. Vsi so bili pozdravljeni po društvenem obdoru, na čelu mu ravnatelj g. Ferdo Tuma. Nato se je vršile otvoritev zadružne prodajalne. Vsi prišleci so se jako laskavo izrekli o napravah in povsodi zahtevali natančnega pojasnila, bodisi o zadružnem blagu, bodisi o strojih. Mlademu društvu so želeli vsi najboljših uspehov in blagostanja. Prepričani so, da je osnovano le v korist in v povzdigo propadajoče črevljarske obrti, ki bi se naj povzdignila zopet na isto stališče, kakor je bila svoje dni. To je pa le mogoče v složnem zadružnem delovanju. Dolžnost slehernega črevljarskega mojstra ne le Ljubljane ampak vse Kranjske je, da postane član surovinskega društva čevljarjev za Kranjsko, in si s tem boljša pot ne le sebi, ampak tudi svojim naslednikom. Na to se je ustanovnik društva, ravnatelj g. Ferdo Tuma, zahvalil v jedrnatih in toplih besedah vsem visokim gostom za poset. V društvenih zadevah, naj se interesentje obrnejo na ravnatelja g. F. Tuma, Pogačarjev trg št. 3 v Ljubljani.

— Slovensko pevsko društvo „Lipa“ je imelo svoj redni občni zbor dne 4. t. m. V odbor so bili izvoljeni sledeči gg.: Predsednik Pavel Balog, podpredsednik Dragotin Dinter, tajnik Dragotin Kapelj, blagajnik Ferdinand Keber, odborniki: Tomaž Jankar, Anton Cerar, Anton Zvonc. Pregledovalca računov sta gg. Dragotin Gerdina in Ivan Kruljc. Listu „Slovenski Narod“ se izreka najtoplejša zahvala za vsprejemanje društvenih novic.

— Umrla je gospa Ernestina Ga bršek, soproga mestnega uadčitelja, danes zjutraj po krajši mučni bolezni. Pogreb bode jutri ob 6. uri popoldne iz šentpeterske cerkve. Blagi pokojnici bodi zemljica lahka!

— Črno krsto je videl na nebu, kakor splošno trdijo praznovorni stanovniki ob Savi, črnuški župnik g. Iv. Kobilca, ki pa to dejstvo odločno prereka.

— Nesreča na kamniški progi. Predvčeršnjim je na progi Ljubljana-Kamnik zgrabil stroj vlaka voz posestnice Marije Kralj in ga vlekel 14 m daleč. Ljudje se niso poškodili.

— Z Bleda v Gorje in nazaj vozi sedaj vožna pošta po dvakrat na dan. V lepem pokritem vozu je prostora za 4 osebe,

ki plačujejo do Rečice 20 vin. do Gorij in nazaj po 40 vin. Z Bleda odhaja pošta ob pol 8. uri zjutraj in ob pol 5. uri popoldne, z Gorij pa ob pol 7. uri zjutraj in ob 3. uri popoldne. Vozi se blizo tričetrt ure. Lepa prilika, da si obiskovalci Vintgarja in Gorij prihranijo za slepo ceno jedno pešpot z Bleda sem ali nazaj ali pa obe.

— Tatvina v hlevu. Dne 28. m. m. je prenočeval poštni voznik Fr. Smole iz Tržiča v hlevu pri „Stari pošti“ v Kranju. Pridružil se mu je dainar Iv. Močnik iz Kokrice. Zjutraj pa je voznik pograbil svojo uro, a tudi Močnik je izginil. Močnik je znan tat in potepuh, ki je bil kaznovan že 15krat ter je pod policijskim nadzorstvom.

— Tatvina v cerkvi. V noči od 25. na 26. m. m. je v župni cerkvi v Sredni vasi pri Radovljici iz nabiralnika odnesel tat 50—60 kron. Tat se je zvečer vti-hotapil v cerkev ter ponoči z železno pravico odtrgal nabiralnik. Ušel je pri drugih cerkvenih vratih; v ključavnici je namreč tičal ključ.

— Narodna dekleta. Nekaj fantov v Cezanjevcih pri Ljutomeru se je naročilo iz radovednosti na „Štajerca“. Ko so to izvedela vrla cezanjevska dekleta, bil je užaljen njihov narodni ponos, in sklenila so, da ne govoré in ne občujejo več z nobenim fantom, ki čita nemčurskega „Štajerca“. To so tudi storila. Fantje so nato opustili „Štajerca“.

— Nezgode na Koroškem. V Celovcu je 27. sušca ponoči na južnem kolodvoru vlak povozil delavca P. Stolnika. Odtrgalo mu je obe nogi. Ponesrečeni je mlad delavec in kratak čas oženjen. — Pri Stokencu je dninar Gruber padel pijan v potok ter utonil. — V Liserhofenu se je utopila 26letna cestarjeva žena M. Mesler. Zmešalo se ji je. — V Beljaku se je utopil 24letni uradnik L. Scarpa. — Ko je dne 25. sušca šel posestnik Tribuč, p. d. Mahorač na Zilici po stopnicah v svoje stanovanje, padel je tako nesrečno, da je na mestu obležal mrtev.

— Ljudsko štetje v Trstu. V Trstu so najprej najemnikom razdelili pole, katere so izpolnili sami, ali pa jih dali izpolniti tretjim osebam. Ko so stranke vrnille izpolnjene pole, so jih magistratovci začeli vabiti, naj prineso dokumente ter izkažejo domovinsko pravico. Za tem so začeli vabiti 12—14 letne otroke, katere izpraševali, kako govoré doma, na cesti v službi itd.?, kar se nadaljuje. Dalje so so začeli razpošiljati „komisarje“, ki naj konstatirajo, ali izpolnjene liste odgovarjajo resnici. O ti operaciji so izpraševali in še izprašujejo celo 3—8 letne otroke, kako da govoré s stariši. O vseh tu navedenih „operacijah“ — poroča „Edinost“ — so z dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi pritiskali na stranke in jih nagovarjali, naj izjavijo, da govoré — tudi laški! Ker je pa ostalo še nekoliko takih, ki se na nikak način niso dali pridobiti za veliko Italijo, hodijo te dni zopet po hišah nadlegovat najemnike. Uradniki in slugi imajo seboj neko novo tiskovino, katero izpolnjujejo le s svinčnikom! Ob takem „trudapolnem“ delu ne bo nikako čudno, ako požro v Trstu še one Slovane, ki so imeli toliko poguma, da so slovenski zapisali za občevalni jezik. Kdaj bo že vendar konec tega lova slovanskih — duš?!

— Samomora. Emil Mikle v Trstu se je zastrupil. Našli so ga v postelji mrtvega. — V Trstu se je tudi zastrupila 24-letna Roza Hillenbrand. Prenesli so jo v bolnišnico kjer je umrla.

— Poskušen samomor. V Trstu se je 26 letni kotlar Josip M. hotel usmrtiti, ker mu je njegova priležnica, 40 letna krčmarica, udova Dominika B., mati treh otrok, zapretila, da ga zapusti, ako jo v kratkem ne poroči in ako ne postane bolj delaven. Obupanec se je radi tega zaprl v svojo sobo, prižgal oglje, legel na posteljo in pričakoval, da ga ogljenčeva kislina za-duši. Gospodinja pa je še pravočasno prišla v sobo, odprla okno, šla po zdrav-nika, kateri je rešil smrtnega kandidata.

— Nove razglednice. Gosp. D. Repe na Bledu je založil novo serijo prelepih razglednic z Bleda in okolice. Kakor vse doseadanje razglednice se odlikujejo tudi te z izborno izvršitvijo, okusnimi barvami in natančnostjo. Te razglednice so v istini male slike, ki bodo krasile album tudi najizbirnejših nabiralk. Tu je videti Bled pozimi in poleti, v snegu in cvetju, Vintgarjev slap, vhod k Vintgarju in slika gorenjskega para. Nova serija šteje 12 raznovrstnih

razglednic v barvah, ki se dobe v Ljubljani pri tvrdki Vaso Petričič.

— Prememba posestva. Mestnim izletnikom v St. Vid nad Ljubljano znano hišico na „Ljubčkovem griču“ je kupila gospa Marija Friakowska za 1800 K.

— Ponarejen denar. Po Ljubljani krožijo prav dobro ponarejeni avstrijski goldinarji. Tudi zvenk je sličen srebru. Spoznati pa jih je na višnjevkasto sivi barvi in na črki „s“, ki je v besedi „unitis“ obrnjena.

— Škofovi konji so se pretečeno sredo popoldne zopet malo splašili. Na cesti iz St. Vida v Ljubljano so dirjali tako blazno skozi Šiško, da je ena izmed usmiljenk, vozečih se „na frišen left“, iz voza padla in se poškodovala.

— Mestna posredovalnica za delo in službe. Telefon št. 99. Od 29. marca do 4. aprila je dela iskalo 12 moških delavcev in 32 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno 10 moškim delavcem in 33 ženskim delavkam. Stanovanja 1 najemnik 2 stanovanji sta bili oddani; 78 delavcem je bilo 48 odprtih mest nakazanih in v 31 slučajih se je delo vsprejelo in sicer pri 10 moških delavcih in 21 ženskih delavkah. Od 1. januarja do 4. aprila je došlo 735 prošenj za delo in 640 deloponudeb. 1219 delavcem je bilo 702 odprtih mest nakazanih, in v 454 slučajih se je delo vsprejelo. Delo ali službe dobe takoj 1 nasekovalet, 2 sodarja, 1 postiljon, 6 konjskih hlapcev, 2 hišna hlapca, 1 kravar, 1 prodajalka, 4 natakarice, 1 gospodinja, 2 fini kuharici, 3 navadne kuharice, 1 fina sobarica, 1 navadna sobarica, 9 deklic za vsako delo, 8 deklic k otrokom, 6 kuhinjskih deklic, 5 dekel za kmetška dela. Službe iščejo 1 ključavnicar, 1 laborant, 1 nadkonjar, 1 točaj, 1 odgojiteljica ter mnogo poslov za letovišča.

* Papež — siromak. „Frankfurter-Zeitung“ je prinesla nedavno zanimivo pismo, katero priča, kako usmiljen je papež. Pismo se glasi nekako takole. Od l. 1858—1860 je bil moj oče papežev prostovoljni vojak; v bitki pri Loretto so ga sovražniki ujeli, potem je ležal dolgo časa bolan. V svojem 40. letu pa dobil oče epileptične napade in zdravniki so do-gnali, da so to posledice vojne. Nas je bilo 7 otrok, oče ni mogel dosti zaslužiti ker je bil bolan in tako smo morali čisto beračiti, da smo si utešili najhujši glad. Tedaj pa se je moj oče spomnil, da mu papež še ni izplačal mezde, iznašajoče 500 lir. V svoji veliki bedi se je obrnil na župnika naše vasi, naj bi posredoval, da dobi mezdo izplačano. Župnik ni hotel dolgo časa ničesar čuti o tem, češ: „Papež je sam siromak“. A ker je oče vedno in vedno prosil, je pisal župnik würzburgskemu škofu; in čez nekaj časa je dobil oče pismo od papeža, in tudi križ sv. Petra, denarja pa — nič, češ: „Saj sem velik siromak. Vkljub temu je dal oče, ki je bil jako pobožen, tu pa tam kak „krajcar sv. Petra“, mi smo pa — stradali.

* Slon je kaznoval nagajivca. Menažerija Kludcega je sedaj v Kralj. Hradcu. Veliki slon vozi vozove zverin. Te dni je peljal zopet tak voz. Otroci-šolarji so mu nagajali, no, slon je nekaj časa mirno vse prenašal, končno pa zgrabil najsilnejšega nagajivca, ga dvignil z rilcem visoko v zrak, ga parkrat potresel in posadil na tla. Fantček je na to bežal kar so ga nesle noge.

* Strašna tragedija. 26letni grško-istočni bogoslovec Pavel Srb v nekem ogrskem mestu se je zaljubil v lepo dekle. Dasi je bil jetičen, se je oženil z njo. Po nekaterih mesecih ga je vrgla na postelj jetika. Mlada žena mu je skrbno stregla, a jetika se je lotila še nje ter je umrla še pred soprogom. Med njenim umiranjem je sedel poleg nje, uro kasneje pa je umrl sam. Zjutraj so ju našli ljudje mrtva.

* „Močne device“ Marcela Prévosta sežgane. Znani roman pisatelja Prévosta, ki ima docela nasprotno tendenco kot roman Zole „Plodovitost“, so španske go-spice v Barceloni svečanostno in mej ple-sanjem okoli grmade sežgale!

* Gledališče brez vstopnine. V Berlinu poleg trga Savigny nameravajo v mesecih maj, jun, jul in avgust vsak dan prirejati narodne igre v velikem šotorju s amfiteatrsko postavljenimi klopmi. Vstop-nina ne bo. Igralci bodo bresposelni igralci, ki pa so bili pri gledališču vsaj 5 let. To

gledališče ima namen vzbuditi med naj-nižjimi sloji zanimanje za gledališče.

* Potres v Carigradu. Pred kratkim so imeli v Carigradu precej hud potres, ki je povzročil v palači Dolma-Bagdše veliko paniko. Tam se je vršila vpricho sultana baš neka slavnost. Ko so zazvenčala stekla v oknih in so se zamajali veliki le-stenci ter se je odkril od stropa znaten kos ometa, so hoteli spremljevalci sultana pregovoriti, naj ostavi dvorano. V dvorani je bilo 3000 oseb, gotovo bi se jih bilo mnogo poškodilo, ako bi bil zbežal sultan. Nekateri so mislili, da se je zgodil atentat, nekateri častniki so potegnili sablje in skočili v vrt, ki je okoli palače. Več diplomatskega zbora pa se je onesvestilo. Tudi sultan se je prestrašil in že stopil par stopnjic s prestola, a se premislil, se vrnil na stol ter ukazal godbi, naj igra dalje. Nato je velel šejku Ul. Islamu, naj moli. S tem so bili pomirjeni vsi.

Književnost.

— „Iskarijot“. Znano A. Aškerčevo balado je mojstrsko prevedel na nemški jezik g. profesor A. Funtek. Prevod je prinesla današnja štev. „Laib. Ztg.“.

— „Vstajenje“. Roman v treh delih. Napisal grof Lev Nik. Tolstoj. VI. nade-ljevalni snopič. V Gorici 1901. Tiskala in založila „Goriška Tiskarna“ A. Gabršček. Grof Tolstoj je prav v zadnjem času radi svojega izobčenja iz pravoslavne cerkve obrnil nase pozornost vsega sveta. Znano je, da je bil izobčen radi svojih del, med katerimi je tudi roman „Vstajenje“. Naj bi ne bilo zavedne slovenske hiše brez tega romana! Roman izbaja v večjih snopičih po 40 vin. ter se je možno naročiti še na vse doslej izšle snopiče!

— „Čauš“ se zove nov satiško-hu-morističen hrvatski polmesečnik z ilustra-cijami. Izdajajo pa nekateri hrvatski vse-učilišnični in slikarji. Naročnina za vse leto znaša 8 kron. Posamezne številke po 40 vinarjev.

Telefonska in brzojavna poročila.

Kamnik 5. aprila. Slava! slovensko narodno naprednim poslancem! V boj proti rimskim hlapčonom!

Kamniški radikalci.

Vipava 5. aprila. Postopanje dr. Ferjančiča, dr. Tavčarja in Plantana odobrujemo.

Podgrajski naprednjaki.

Praga 5. aprila. Mladočeški klub je imel včeraj dopoldne in popoldne posvetovanje glede položaja in glede bodoče taktike mladočeških poslancev. Debatu je otvoril predsednik kluba dr. Pacak, ki je imel obširno poročilo o položaju. Dr. Fořt je predlagal, naj se začne v parlamentu zopet z obstrukcijo, dr. Engel pa je govoril proti. Večina je sklenila, da se obstrukcija začne takoj, ako se bo zdelo večini poslancev po-trebna, določnega naročila za sedaj pa ne kaže dajati.

Budimpešta 5. aprila. V neki tukajšnji žganjepivnici je bil umorjen gospodar s sekiro in oropani. Morilec ni znan.

Zemun 5. aprila. Tu in po vsej Srbiji se govori, da je kraljica Draga pred meseci povila deklico, kar pa se iz umevnega vzroka prikriva. Nova ustava določi prestolonasledništvo tudi za ženske potomce kralja.

Rim 5. aprila. Belgijski kralj je prišel včeraj semkaj inkognito ter je bil pri papežu. Odsel je, ne da bi šel h kralju.

Madrid 5. aprila. V Granadi so velikonočne procesije odpovedane. Isto se zgodi bržčas tudi v Madridu in Barceloni. Povsod se boje demonstracij proti duhovništvu, zlasti pa proti redovnikom.

Pariz 5. aprila. Predsednik Krüger se je izrazil o vojnem položaju jako ugodno. Buri imajo dovolj orožja in streljiva, da morejo nadaljevati vojno še jedno leto.

London 5. aprila. Lord Salisbu-ryjevo zdravje se je v toliko izboljšalo, da se bulletini ne izdajajo več.

London 5. aprila. Kraljeva civilna lista se je določila na 570.000 funtov šterlingov.

Narodno gospodarstvo.

— Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu marcu 1901 vložilo je 351 strank 107.429 kron 27 vin, vzdignilo pa 275 strank 50.714 kron 63 vin., 13 strankam izplačalo se je hipoteknih posojil 17.000 K. Stanje vlog 2.452.247 kron 49 vin., stanje hipoteknih posojil 1.656.559 kron 58 vin., denarni promet 308.184 kron 73 vin.

Foulard-svila po 65 kr.

do 3 gld. 65 kr. meter za bluze in obleke, ter „Henneberg-svila“ v črni, beli ali pisani barvi od 65 kr. do 14 gld. 65 kr. meter. Vsakomur franco in s plačano carino dostavljena na dom. Vzorci se dopošljejo takoj. Dvojna poština v Švico.

G. Henneberg, Seiden-Fabrikant Zürich. (k. u. k. Hof.)

Proti zobobolu in gnjilobi zob
izborno deluje
antiseptična

Melusina ustna in zobna voda

utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil.

Po pošti razpošilja se vsak dan dvakrat.

Jedina zaloga (28-14)

dež. lekarna M. Leustek, Ljubljana

Resljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu.

Meteorologično poročilo.

April	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Močina v 24 urah
4	8. zvečer	737,8	12,9	sl. jzhod	oblačno	00 mm.
5	7. jutraj 2. popol.	736,7 736,8	7-8 11,2	sr. szahod sl. jzhod	pol. oblač. oblačno	00 mm.

Srednja včerašnja temperatura 11,8°, nor-
male: 7,5°.

Dunajska borza

dne 4. aprila 1900.

Skupni državni dolg v notah	98:35
Skupni državni dolg v srebru	98:05
Avstrijska zlata renta	117:90
Avstrijska krona renta 4%	97:35
Ogrska zlata renta 4%	117:65
Ogrska krona renta 4%	93:10
Avstro-ogrski bančne delnice	1890 —
Kreditne delnice	707 —
London vista	240:15
Nemški državni bankovci za 100 mark	117:57
20 mark	23:49
20 frankov	19:08
Italijanski bankovci	90:50
C. kr. cekini	11:32

Kje je največji naval?

Pri Bernatoviču „v angleškem skladišču oblek“
v Ljubljani, na voglu Sv. Petra in Resljeve ceste št. 3.

Zakaj?

Ker se tam lahko kupi čudovito po ceni jako
lepe, trpežne, dobro delane in lepo prirojene
obleke za gospode in dečke, kakor tudi vele-
moderne, fine konfekcije za dame in dekleta.

Naznanilo.

Slav. občinstvu s tem uljudno naznanjam, da z jutrišnjem dnevom,
to je v soboto, 6. aprila t. l. otvorim zopet

gostilno
v hotelu Grajzerju

v lastni režiji.

Točila se bodo stara pristna vina.

Za mnogobrojen obisk se priporoča s spoštovanjem

(724) **Ivan Grajzer.**

Istotam se odda s 1. majem t. l.

2 najlepši balkonski sobi s kuhinjo.

Potrjim srcem naznanjamo vsem
sorodnikom, prijateljem in znancem, da
je naša predraga mati, osiroma stara
mati in tašča

Jera Sicherl roj. Gerdadolnik

po daljši mučni bolezni, previdena s
svetimi sakramenti za umirajočo, v 72.
letu svoje dobe udano v Gospdu zasjala.

Truplo predrage ranjce, katero pri-
poročamo v blag spomin in molitev, se
prenese dne 6. t. m., ob 3. uri popo-
ludne na Dol. Logaško pokopališče.

Svete maše zadušnice brale se bodo
v tukajšnji cerkvi Sv. Nikolaja.

V Dol. Logatci, 5. aprila 1901.

(726) **Rodbina Sicherl.**

Z visoke provizije za krog privatnih
naročnikov

se išče zastopnik

za neko tkalnico pavle in platna z raz-
pošiljalno trgovino. (703-2)

Ponudbe sprejema pod: „W. L. 1091“

Rudolf Messe, Dunaj, I. Seilerstätte 2.

Spreten knjigovodja

in dopisnik za slovenski, hrvatski in nem-
ški jezik, želi svoje dosedanje neodkazano
mesto premeniti s trajnim nameščenjem.

Blagohotne ponudbe pod „Stabil“ na
upravnishvo „Slov. Naroda“. (699-3)

Dne 9. aprila t. l.

dopoldne ob 10. uri
vršila se bode

v „hotelu Grajzer“

na Dunajski cesti št. 26

javna dražba

v konkurzni sklad Andreja Schmoliner-ja
spadajoče kuhinjske opreme, kuhinjske in
jedilne posode, kozarcev za vino in pivo,
kisle vode, vina v steklenicah, praznih
steklenic, drv, premoga itd., h kateri se
kupci s tem vabijo.

Oskrbnik konkurznega sklada:

(725-1) **Dr. Otto Wallentschag.**

Svinjsko gnjat

fino surovo maslo

izborna pristna vina v steklenicah

priporoča (12-77)

Edmund Kavčič

Prešernove ulice, nasproti glavni pošti.

Okrajna hranilnica in posojilnica
v Idriji

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

vabi častite zadržnike k

red. občnemu zboru

ki bode

dne 14. aprila 1901 ob 1. uri popoldne

v mestni dvorani v Idriji.

VSPORED:

1. Nagovor ravnatelja.
2. Poročilo blagajnika.
3. Poročilo nadzorstva o računskem
sklepu.
4. Odobrenje računa.
5. Dovoljenje dobrodelnih podpor.
6. Volitev ravnateljstva in nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Idrija, dne 4. aprila 1901.

(720) **Ravnateljstvo.**

Böttger-ja podganska smrt

za popolno pokončanje vseh podgan, strupa pro-
sta za ljudi in domače živali, a 40 kr. in 60 kr.,
se dobiva samo

v deželni lekarni „pri Martji poma-
gaj“ M. Leustek-a v Ljubljani.

Z uspehom podganske smrti sem bil jako
zadovoljen. Po prvem nastavljenju sem našel 18
podgan mrtvih in torej lahko vsakomur pripo-
ročam to sredstvo.

Schweinfurt, dne 11. februarja 1899.

(269-9) **L. Kres, mlekarja.**

Najnižje cene.

Največji izbor

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Prošnja!

Slavno občinstvo uljudno prosim po-
moči. Imam 4 nedorasle otroke in sem star
77 let ter vsled protina v nogah nezmožen
za delo. Otroci so brez živeža in obleke.

(716) **Anton Volč**
v Ljubljani, Stranska pot št. 11.

Hiša v Ljubljani

enonadstropna s 7 sobami, 3 kuhinjami, kletjo
in vrtom, pripravna za vsako obrt, zlasti tudi za
kakega duhovnika v pokoju, ker je blizu cerkve.
Prodaja se iz proste roke, plača se tudi lahko na
obroke. Natančno se poizve pri g. pooblaščenou:
Rožne ulice št. 17, I. nadstr. (708-1)

Stanovanje

s tremi sobami, predsobo in kuhinjo se
odda s 1. majem t. l. na Rimski cesti
št. 17.

Več se izve pri gostilničarju. (675-3)

**Kovačnica, ključarska de-
lavnica, več hlevov, skladišče
in drugih večjih prostorov**

se odda v najem.

Več se izve pri J. J. Kantzu, Rimska
cesta št. 16. (709-1)

Kolo

brezveržno, za gospode, popolnoma novo,
še nič rabljeno in eno za dame z verigo
sta za polovično ceno na prodaj.

Več pové **L. Habat** v Zagorju
ob Savi. (710-1)

Trgovino z mešanim blagom

na najlepšem kraju v **II. Bistrici**, kjer
je velika trgovina z lesom in z drugimi
rečmi, in kjer so c. kr. sodnija, c. kr. davkarja
c. kr. notarjat, c. kr. žandarmerija, dr.
medicine itd. oddam takoj po do-
govoru ali na jesen. (617-3)

Anton Domladiš,

posestnik in trgovec v II. Bistrici.

Hranilno in posojilno društvo v Ptuiju
(posojilnica)

odda s 1. prosincem 1902 v najem

več prodajalnic

(štacun).

Prodajalnice so porabne za vsako
trgovino. Reflektantom kaže, da si sami
prostore ogledajo.

Pojasnila daje ustmeno in pismeno
do 15. aprila t. l.

(715-1) **ravnateljstvo.**

V Ptuiju, dne 1. aprila 1900.

Trpežna (štrapac) obleka za gospode	8 gld.	do 10 gld.
Moderna obleka za gospode	11	13
Kamgarn	13	16
Angleška	14	20
Površnik iz sukna	9	
Površnik iz cheviota črni in rujavi	13	(664-3)
Površnik fin, svitel	14	16
Ulster, modni cheviot	11	14
Havelok, nepremočljiv	5	7
Deška obleka, mornarska	3	

v „Angleškem skladišču oblek“ Ljubljana, Resljeva cesta 3.

Največja izber konfekcij za dame! Zadne novosti!

Z odličnim spoštovanjem **Oroslav Bernatovič.**

Gričar & Mejač, Ljubljana, Prešernove ulice št. 9

sta svojo salogo za spomlad in poletje s dražestnimi novostmi v konfekciji za dame in dekleta
spopolnila in priporočata isto svojim p. n. odjemalcem najtoplejše.

(672-6) Ilustrovani katalogi brezplačno in poštine prosto.